

ELEKTRICKÝ OBVOD

SCHEMATICKÉ ZNAČKY, SCHÉMA ZAPOJENÍ

SCHÉMA ZAPOJENÍ = Přehledné grafické znázornění soustavy vodičů a součástek včetně zdroje napětí pomocí normou stanovených elektrotechnických značek.

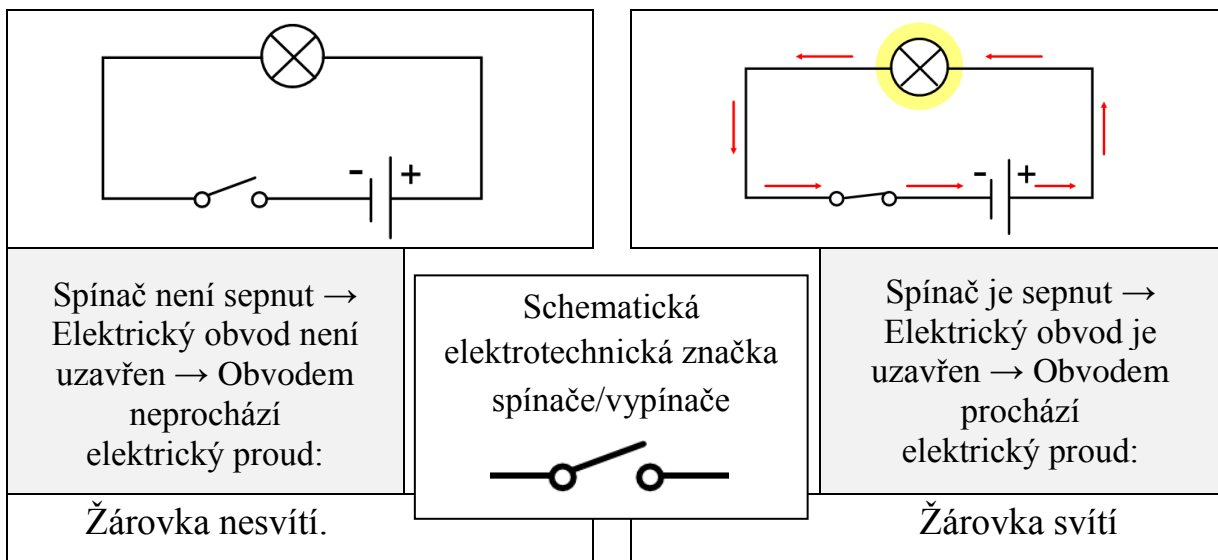
Dosud jsme se v jednoduchých elektrických obvodech setkali s těmito elektrotechnickými značkami:

VODIČ	ZDROJ NAPĚTÍ	ŽÁROVKA	VOLTMETR	AMPÉRMETR
				

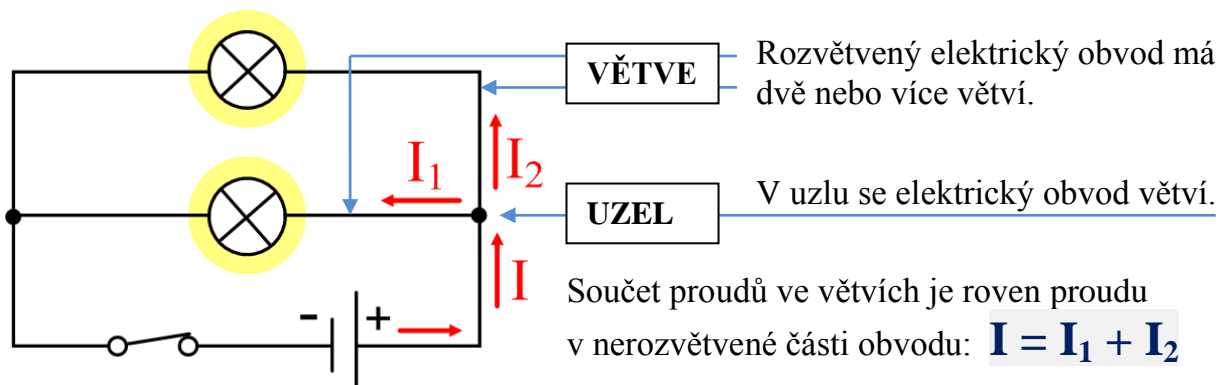
S dalšími elektrotechnickými značkami se postupně seznámíme při kreslení schémat zapojení.

JEDNODUCHÝ A ROZVĚTVENÝ ELEKTRICKÝ OBVOD

JEDNODUCHÝ ELEKTRICKÝ OBVOD:

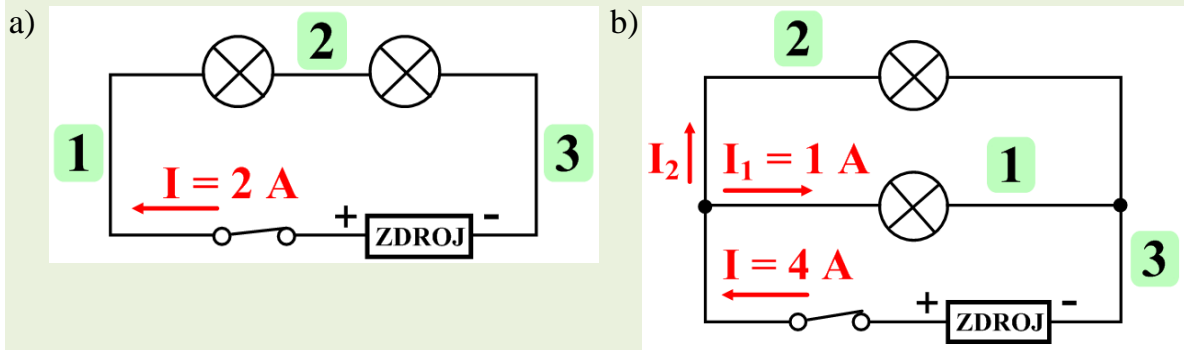

ROZVĚTVENÝ ELEKTRICKÝ OBVOD:

ÚLOHA:

Urči velikost proudu v označených místech elektrického obvodu:

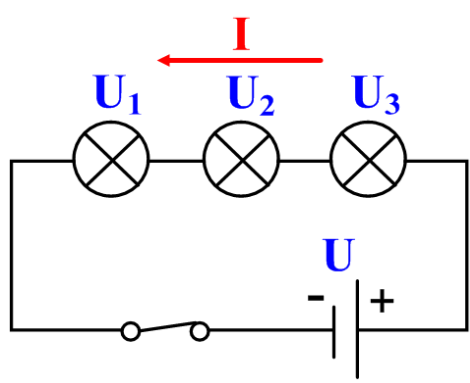
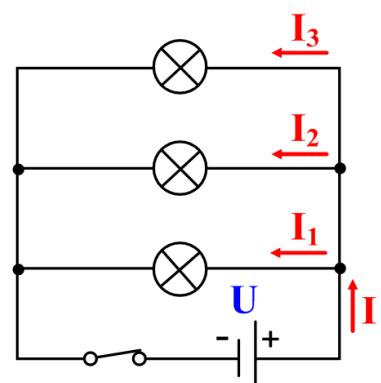
ŘEŠENÍ ÚLOHY:

a) Jde o jednoduchý elektrický obvod, proto všemi označenými místy protéká stejný proud o velikosti $I = 2 \text{ A}$.

b) Jde o rozvětvený elektrický obvod, proto platí:
Místem (1) prochází proud $I_1 = 1 \text{ A}$ (ze zadání úlohy)
Místem (2) prochází proud $I_2 = 4 \text{ A} - 1 \text{ A} = 3 \text{ A}$
Místem (3) prochází opět proud $I = 1 \text{ A} + 3 \text{ A} = 4 \text{ A}$

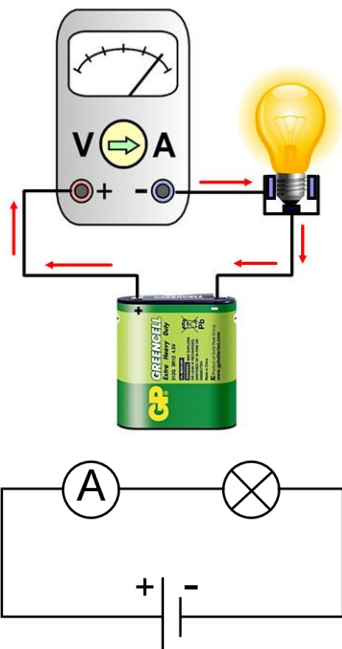
PARALELNÍ A SÉRIOVÉ ZAPOJENÍ

Zapojení žárovek v předcházející úloze je ukázkou sériového a paralelního zapojení spotřebičů:

SÉRIOVÉ ZAPOJENÍ (ZAPOJENÍ ZA SEBOU)		PARALELNÍ ZAPOJENÍ (ZAPOJENÍ VEDLE SEBE)	
			
$I = \text{konst.}$	$U = U_1 + U_2 + U_3$	$U = \text{konst.}$	$I = I_1 + I_2 + I_3$
Součet napětí na jednotlivých spotřebičích je roven napětí na svorkách zdroje.		Součet proudů v jednotlivých větvích obvodu je roven proudu v jeho nerozvětvené části.	
Proud je ve všech místech stejný.		Napětí je na všech spotřebičích stejné.	

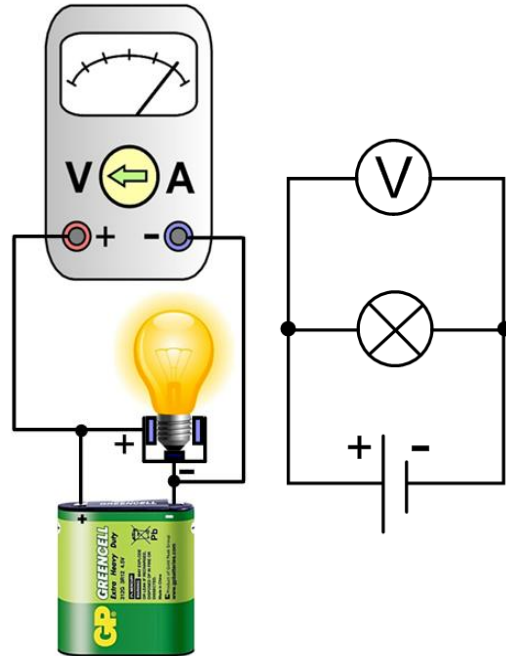
ZAPOJENÍ MĚŘICÍCH PŘÍSTROJŮ

MĚŘENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU AMPÉRMETREM

Ampérmetr řadíme sériově se spotřebičem.

MĚŘENÍ ELEKTRICKÉHO NAPĚTÍ VOLTMETREM

Voltmetr řadíme paralelně se spotřebičem.

POJISTKA, JISTIČ

Při poruše elektrického zařízení může dojít v elektrickém obvodu ke zkratu → Obvodem proteče velký proud, který může poškodit ostatní jeho části.

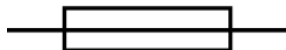
Proto je obvod chráněn pojistkou nebo jističem → V případě přetížení obvod přeruší.

POJISTKA

Obvod se přeruší přepálením vlákna.

Schematická elektrotechnická značka pojistky

JISTIČ

Obvod se přeruší zahřátím a deformací bimetalového kontaktu.